

Asia: VN/22132/2020

Valtioneuvoston tasa-arvopoliittinen selonteko

Tulevaisuuden tasa-arvokysymykset

- 1. Tavoitteiden asettamiseksi on selonteossa tarkoitus käsitellä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia sekä niiden ennakoitavissa olevia vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon. Millaisia tulevaisuutta ennakoivia tasa-arvokysymyksiä tai ongelmia mielestänne pitäisi selonteossa painottaa? Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa ja perustelkaa enintään viisi selkeää kysymystä. Mikäli mahdollista, sijoittakaa ne teemaotsikoiden alle sopivaksi katsomaanne kohtaan. Teema-alueet on esitelty edellä.**

- Miten rakenteita ja asenteita muuttamalla rakennamme työelämää, jossa kaikilla on tasa-arvoiset mahdollisuudet edetä ja menestyä? Suomi ei voi ylläpitää rakenteita, jotka estävät naisten tasa-arvoiset uramahdollisuudet. Äidin työnantaja maksaa isän työnantajaa enemmän vanhemmuuden kustannuksia. Naisten työuria leimaa osa-aikaisuus, määräaikaisuus ja matalapalkkaisuus. Tämä kaikki heikentää naisten urakehitystä, mahdollisuuksia työllistyä vakituiseen työsuhteeseen ja ylläpitää naisvaltaisten alojen heikompaa palkanmaksukykyä sekä näkyy lopulta naisten pienemmissä eläkkeissä.

- Miten toteutamme perhevapaauudistuksen, jossa molemmilla vanhemmilla on tasapuoliset mahdollisuudet osallistua lastensa hoitoon ja miten huomioimme erilaiset perheet ja perheiden erilaiset tilanteet?

- Miten puutumme etenkin naisten ja vähemmistöjen kohtaamaan vihapuheeseen ja verkkohäirintään? Vihapuhe on sukupuolittunutta ja viimeaikaisten selvitysten mukaan naisiin kohdistuu vihapuhetta selkeästi miehiä useammin. Sukupuolittunut vihapuhe tulee nähdä osana naisiin kohdistuvaa väkivaltaa.

- Miten varmistetaan Istanbulin sopimuksen täysimääräinen toimeenpano? Suomi on tällä hetkellä Euroopan yksi turvattomimpia maita ja EU:n toiseksi väkivaltaisim maa naisille.

- Miten takaamme tulevaisuudessa kaikille tasa-arvoiset mahdollisuudet koulutukseen ja sivistykseen? Talouden tilanne ja etenkin kuntatalouden heikot näkymät uhkaavat haastaa sivistyspalveluiden laatua tulevaisuudessa.

Tasa-arvopoliittiset tavoitteet

2. Marinin hallituksen tavoitteena on parantaa kunnianhimoisesti tasa-arvoa yhteiskunnassa ja nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi. Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen kansalliset pitkän ajan tasa-arvopoliittiset tavoitteet, jotka toteutuessaan veisivät Suomea tasa-arvoisemmaksi yhteiskunnaksi? Huomioikaa, että kysymys on tavoitteista, ei välineistä tai toimenpiteistä. Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa enintään viisi konkreettista, selkeää ja seurattavissa olevaa tavoitetta.

- Perhevapaauudistus on toteutettava viipymättä. Perhevapaat on uudistettava lapsen edun, perheiden joustavamman arjen, tasavertaisen vanhemmuuden ja naisten työurien vuoksi. Uuden perhevapaajärjestelmän on edistettävä mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumista töissä ja kotona, huomioitava erilaisten perheiden erilaiset tilanteet ja mahdollistettava pienten lasten vanhempien osa-aikatyö sekä turvattava lapsille yhdenvertaiset lähtökohdat elämään.

- Tasa-arvon epäkohdat työelämässä on korjattava. Suomalaiset työmarkkinat jakautuvat poikkeuksellisen voimakkaasti nais- ja miesvaltaisiin aloihin. Tarvitaan tekoja, jotka rohkaisevat tyttöjä ja poikia haaveilemaan tulevaisuudesta, ammateista ja työurista sukupuolesta riippumatta. Palkkatasa-arvoa ja palkkauksen avoimuutta on edistettävä. Sukupuolten tasapuolista edustusta pörssiyritysten hallintoelimissä on edistettävä.

- Maahanmuuttajanaisten kotoutumiseen ja työllistymiseen on panostettava. Se on avain koko perheen kotoutumiseen. Sosiaalisesti kestävä yhteiskunta ehkäisee syrjäytymistä ja tukee integroitumista sekä osallistumista yhteiskunnan päätöksentekoon.

-Edellytämme kaikkien yhdenvertaista kohtelua. Ihmisoikeudet, mittaamaton ihmisarvo ja oikeusvaltioperiaate ovat länsimaisen demokratian perusta. Haluamme yhteiskunnan, jossa kenenkään tausta ei määritä, mitä hänestä voi tulla.

-Tasa-arvoinen hyvinvointiyhteiskunta ja korkea työllisyys kulkevat käsi kädessä. Kokoomusnaiset haluaa turvata hyvinvointiyhteiskuntamme – niin toimeentulon, koulut, neuvolat, terveyskeskukset kuin eläkkeet. Siksi tärkein tavoitteemme on hyvinvoinnin parantaminen työllisyyden kautta.

3. Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen tasa-arvopoliittiset tavoitteet koskien Euroopan unionia ja kansainvälistä toimintaympäristöä? Täsmentäkää ja perustelkaa, mikäli mahdollista.

- Kokoomusnaiset haluavat nostaa naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämisen suomen kehityspoliittisten painopisteiden kärkeen. Tasa-arvon edistäminen on kestävän kehityksen lähtökohta ja edellytys.

- Tasa-arvon tulisi olla läpileikkaava teema Suomen ulkopoliitikassa. Kokoomusnaiset tukevat ajatusta kokonaisvaltaisesta ulkopoliitiikan tasa-arvostrategiasta.

- Euroopan unionissa tulisi edistää konkreettisia esityksiä palkkauksen avoimuudesta sekä toimia sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistämiseksi pörssiyritysten hallintoelimissä.

Sukupuolten oikeudellinen asema

4. Lainsäädäntö on yksi merkittävä sukupuolten tasa-arvopoliitiikan väline. Miten lainsäädäntöä tai yksilön oikeussuojaa pitäisi mielestänne kehittää sukupuolten tasa-arvon lisäämiseksi? Huomatkaa, että kysymys ei koske ainoastaan tasa-arvolakia.

- Toteutetaan translain kokonaisuudistus. Uudistetaan translaki ja annetaan julkinen tunnustus jokaisen luovuttamattomalle ihmisarvolle ja oikeudelle olla avoimesti oma itsensä ainutkertaisena yksilönä.

- Kriminalisoidaan järjestäytynyt maalitus ja huomioidaan sukupuoleen liittyvä vihapuhe ja viharikokset nykyistä paremmin rikoslainsäädännössä. Selvitetään myös muita lainsäädännöllisiä muutoksia, joilla voidaan vahvistaa poliittisesti aktiivisten naisten asemaa. Kysymys on myös demokratian vahvistamisesta.

-Raiskauslainsäädännön kokonaisuudistus on välttämätön. Seksuaalirikoksia koskeva lainsäädäntö tarvitsee kokonaisuudistuksen ja rangaistuksia seksuaalirikoksista on kiristettävä kautta linjan. Rangaistusten tason lisäksi on tarkistettava myös seksuaalirikosten tunnusmerkistöä. Suostumuksen puutteen lisääminen raiskauksen määritelmään parantaisi raiskauksen uhrin asemaa ja oikeusturvaa. Kokonaisuudistuksessa on tarkasteltava erityisesti myös lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten tunnusmerkistöä. Lainsäätäjän on suojeltava nuoria lapsia, ja sukupuoliyhteys nuoren lapsen kanssa on säädettävä rangaistavaksi aina raiskausrikoksena. Osana kokonaisuudistusta on myös tarkasteltava lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten syyteoikeuden muuttamista vanhenemattomaksi.

5. Moniperusteisella syrjinnällä tarkoitetaan syrjinnän kohteeksi joutumista sukupuolen ja jonkin muun ominaisuuden perusteella. Se voi olla myös rakenteellista. Mitkä moniperusteisen syrjinnän kysymykset mielestänne pitäisi ehdottomasti käsitellä selonteossa?

- Miten varmistetaan vähemmistöjen ja erityisryhmien tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen työmarkkinoilla? Kokoomusnaiset kannattaa esimerkiksi anonyymien rekrytointien edistämistä.

Muut huomiot

6. Muuta mahdollisesti huomioitavaa selonteon valmistelussa?

Kymmenen vuoden takaisessa selonteossa poliittinen osallistuminen oli vahvana omana osionaan. Sitä voisi harkita aiheen ajankohtaisuuden vuoksi myös tässä selonteossa. Kokoomusnaiset pitää tärkeänä, että poliittisten naisjärjestöjen ja naisjärjestöjen kattojärjestöjen toimintamahdollisuudet ja -resurssit turvataan.

Puikkonen Niina
Kokoomuksen Naisten Liitto - Pääsihteeri